

Załącznik

do uchwały podjętej przez Komisję Habilitacyjną powołaną w dniu 4 września 2017 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów – pismo nr BCK-III-L-6954/2017, w sprawie: **przeprowadzenia postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych w dyscyplinie biologia pani dr Edyty Kościańskiej.**

Komisja Habilitacyjna zapoznała się ze wszystkimi materiałami dotyczącymi postępowania habilitacyjnego dr Edyty Kościańskiej, mianowicie: (1) autoreferatem przedstawiającym dorobek i osiągnięcia naukowe, który Habilitantka przygotowała w języku polskim i angielskim; (2) wykazem publikacji, w tym publikacji stanowiących główne osiągnięcie naukowe Habilitantki; (3) wykazem osiągnięć naukowych, dydaktycznych, w zakresie popularyzacji nauki, współpracy naukowej oraz organizacyjnych; (4) oświadczeniami współautorów publikacji z określeniem ich indywidualnego wkładu pracy; (5) kopią dyplomu doktorskiego i (6) wnioskiem o przeprowadzenie przewodu habilitacyjnego na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Ponadto Komisja zapoznała się z opiniami sporządzonymi przez recenzentów powołanych przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów – dr. hab. Roberta Filipkowskiego i dr. hab. Marcina Nowotnego, oraz przez Radę Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – dr hab. Mirosławę Siatecką.

Komisja stwierdza, że dokumentacja wniosku została przygotowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o Stopniach Naukowych i Tytule Naukowym oraz o Stopniach i Tytule w Zakresie Sztuki z dnia 14 marca 2003 roku (Dz. U. Nr 65 poz. 595, ze zmianami Dz. U. z 2005 roku Nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2010 roku Nr 96, poz. 620 i Nr 182, poz. 1228 oraz Dz. U. z 2011 roku Nr 84, poz. 455) i od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń.

Na podstawie recenzji komisja oceniła kolejno:

- **osiągnięcie naukowe przedstawione w postaci monotematycznego cyklu sześciu publikacji,**
- **aktywność naukową,**
- **dorobek dydaktyczny, organizacyjny oraz współpracę międzynarodową.**

Osiągnięcie naukowe przedstawione w postaci monotematycznego cyklu publikacji

Wszyscy Recenzenci pozytywnie ocenili osiągnięcie naukowe dr Edyty Kościańskiej zatytułowane **„Biogeneza i funkcja mikroRNA w dziedzicznych chorobach neurologicznych”**, na które składa się monotematyczny cykl sześciu artykułów naukowych, z których pięć jest pracami eksperymentalnymi a jedna pracą o charakterze częściowo przeglądowym. Prace te ukazały się w czasopismach o zasięgu międzynarodowym: *Nucleic Acids Research* (dwie prace), *Current Molecular Biology*, *BMC Molecular Biology*, *PLOS One* oraz *International Journal of Molecular Sciences*. W dwóch z tych prac Habilitantka jest autorem korespondującym. Zdaniem **dr. hab. Marcina Nowotnego** „przedstawione publikacje stanowią spójny ciąg badań w bardzo ważnej i ciekawej dziedzinie, która pozostaje w głównym nurcie biologii molekularnej”. Także zdaniem **dr. hab. Roberta Filipkowskiego** „przedstawiony zestaw prac spełnia wymagania dotyczące spójności i monotematyczności osiągnięcia naukowego”. Również **dr hab. Mirosława Siatecka** uważa, że „analiza publikacji [...] wykazuje spójność tematyczną zainteresowań Habilitantki.”

Dr hab. Marcin Nowotny podkreślił, że „większość prac zawartych w osiągnięciu jest bardzo często cytowana”. Zauważył także, że „najwięcej, bo 190 cytowań, ma praca częściowo metodyczna opublikowana w *Current Molecular Medicine*”. Natomiast **dr hab. Mirosława Siatecka** uznała, że „prace te opublikowane są w dobrych i bardzo dobrych czasopismach”. Natomiast **dr hab. Robert Filipkowski** uznał, że chociaż „pod względem liczby prac jest to zestaw publikacji, który w niektórych polskich wiodących instytucjach naukowych mógłby być uznany za niewystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego, niemniej zebrane prace są nietuzinkowe pod względem jakości i prezentowanych współczynników oddziaływania”. Zdaniem **dr. hab. Roberta Filipkowskiego** „szczególnie wybijają się pod tym względem praca Koscianska i wsp., *Nucleic Acids Res*, 2015 o współczynniku wpływu 9,202”. Także zdaniem **dr. hab. Marcina Nowotnego** praca ta „jest najlepszą z zawartych w osiągnięciu naukowym”.

Zdaniem **dr. hab. Marcina Nowotnego** „w bardzo dobrze przygotowanym Autoreferacie Habilitantka w sposób zwięzły i przystępny przedstawia pole swoich badań oraz uzyskane wyniki”. Podobnie **dr hab. Robert Filipkowski** uznaje, że „autoreferat jest zwięzły i przejrzysty, co jest rzeczą cenną.” Jednakże zauważa także, że zabrakło „szerszego spojrzenia, umiejscowienia własnych eksperymentów jako elementu całego pola badań. Zabrakło oceny znaczenia opisywanych prac, ich wpływu na eksperymenty innych badaczy, na dziedzinę badawczą – a wpływ ten jest ewidentny.”

Recenzenci zauważają, że prace wchodzące w skład osiągnięcia naukowego dotyczą dwóch ważnych zagadnień. Pierwsze trzy prace dotyczą, jak określił to **dr hab. Robert Filipkowski**, „głównie problemu heterogenności miRNA”. Spośród nich praca w *Nucleic Acids Res* z 2011 roku zdaniem **dr. hab. Roberta Filipkowskiego** „weszła do kanonu opisującego powstawanie miRNA różnej długości”. Także **dr hab. Marcin Nowotny** uważa, że „jest to bardzo dobra praca, z dużą ilością ciekawych wyników, które dobrze dokumentują zaproponowane konkluzje”. Ponadto **dr hab. Mirosława Siatecka** zauważa, że w tych trzech pracach Habilitantka „udowodniła, że za generowanie różnorodności miRNA odpowiada głównie struktura prekursorów miRNA, natomiast za heterogenność miRNA jest odpowiedzialne przede wszystkim nieprecyzyjne przycinanie cząsteczek prekursorowych miRNA przez obie RNazy: Drosha i Dicer”. Z drugiej strony **dr hab. Robert Filipkowski** zwraca uwagę, że „z autoreferatu nie wynika jednak, na ile zjawisko heterogenności miRNA ma znaczenie biologiczne.” Jego zdaniem w literaturze dominuje pogląd, iż „argumenty za biologicznym znaczeniem występowania form alternatywnych miRNA są nieliczne, a dowody «poszlakowe»”, natomiast prace Habilitantki „nie okazały się w ww. kwestii przełomowe”.

Pozostałe prace dotyczą oddziaływań miRNA z transkryptami genów zawierających ekspansje powtórzeń trójnukleotydowych. Pierwsza z tych prac, opublikowana w *Current Molecular Medicine*, zdaniem **dr. hab. Marcina Nowotnego** „jest znakomitą przeglądem metod bioinformatycznych wykorzystywanych w przewidywaniu oddziaływań mikroRNA-mRNA”. Jak pisze **dr hab. Mirosława Siatecka** „wysoka cytowalność tej pracy najlepiej świadczy o dużym zapotrzebowaniu świata naukowego na tego typu analizy”. W pozostałych dwóch pracach jak pisze **dr hab. Mirosława Siatecka** „Habilitantka zaprezentowała eksperymentalną weryfikację wyżej wspomnianych wyników uzyskanych metodami bioinformatycznymi”.

Ogólnie oceniając osiągnięcie naukowe Habilitantki **dr hab. Marcin Nowotny** zauważa, że „zwraca uwagę bardzo solidny warsztat badawczy Habilitantki o szerokim wachlarzu metod od bioinformatyki przez podejścia biochemiczne po doświadczenia na komórkach w hodowli”. Ponadto **dr hab. Mirosława Siatecka** zauważa, że „przedstawione publikacje, podsumowane w autoreferacie wskazują na znaczący wkład pani dr Edyty Kościańskiej w badania nad lepszym poznaniem zarówno biogenezy mikroRNA, jak i ich

oddziaływać z mRNA”. Natomiast **dr hab. Robert Filipkowski** stwierdza, że „przedstawiony zestaw sześciu publikacji jest wystarczający z formalnego i naukowego punktu widzenia do uzyskania stopnia doktora habilitowanego”.

W podsumowaniu: Komisja stwierdza, że osiągnięcie naukowe przedstawione w postaci monotematycznego cyklu publikacji dr Edyty Kościańskiej w pełni odpowiada kryteriom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Aktywność naukowa Kandydatki

Jak zauważa **dr hab. Mirosława Siatecka** w dorobku naukowym Habilitantki „można wyróżnić dwa główne nurty badawcze. Pierwszy dotyczy badań związanych z miRNA [...]. W ten nurt wpisuje się przede wszystkim cykl 6 publikacji wybranych jako osiągnięcie naukowe”. Natomiast „drugi nurt badawczy Habilitantki to badanie toksyczności RNA w chorobach poliglutaminowych”. W opinii Recenzentki wartość prac niewchodzących w skład osiągnięcia habilitacyjnego świadczy o tym, że „są to dobre wyniki, wskazujące na intensywną działalność naukową Habilitantki.” Natomiast **dr hab. Robert Filipkowski** podsumowuje, że duża liczba cytowań publikacji z całego dorobku Habilitantki „świadczy o tym, że środowisko naukowe [...] wysoko ocenia te publikacje”. **Dr hab. Marcin Nowotny** podkreśla także, że Habilitantka „otrzymała nagrody Dyrektora IChB PAN za wybitne osiągnięcia oraz wyróżniającą się publikację”.

W podsumowaniu: Komisja stwierdza, że aktywność naukowa dr Edyty Kościańskiej spełnia wymogi stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia, a dorobek naukowy dr Edyty Kościańskiej stanowi istotny wkład w rozwój tej dyscypliny nauki.

Dorobek dydaktyczny, organizacyjny, współpraca naukowa i popularyzacja nauki

Zdaniem **dr. hab. Marcina Nowotnego** „dorobek dydaktyczny dr Kościańskiej należy uznać, jako dobry”. **Dr hab. Robert Filipkowski** podkreśla, że „Habilitantka była promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim [...] zakończonym obroną pracy doktorskiej w 2016 r.”. Ponadto **dr hab. Mirosława Siatecka** zauważa, że Habilitantka „była również opiekunem naukowym 6 prac magisterskich” i podkreśla, że „magistranci są współautorami prac pani dr Edyty Kościańskiej”.

W ocenie dorobku organizacyjnego, współpracy międzynarodowej i popularyzacji nauki **dr hab. Mirosława Siatecka** zauważa, że „na podkreślenie zasługuje niemałe doświadczenie Habilitantki w recenzowaniu artykułów (15) dla międzynarodowych czasopism o szerokim zakresie tematycznym”. Podkreśla także, że „Habilitantka była kilkakrotnie zaangażowana w organizowanie i prowadzenie praktycznych kursów dotyczących technik pracy z kwasami nukleinowymi i białkami”. **Dr hab. Marcin Nowotny** podkreśla, że „dr Kościańska była wykonawcą w grantach: KBN, POIG, NCN oraz kierowała grantem KBN w latach 2010-2013”. **Dr hab. Mirosława Siatecka** podkreśla także, że „cenne doświadczenie w pracy z RNA Habilitantka zdobyła w czasie stażu podoktorskiego w laboratorium dr. Kritona Kalantidisa, w IMBB FoRTH, w Grecji”.

W podsumowaniu: Komisja stwierdza, że oceniany dorobek dydaktyczny, organizacyjny, w zakresie popularyzacji nauki, oraz w zakresie współpracy międzynarodowej dr Edyty Kościańskiej odpowiada wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Wniosek końcowy

Recenzenci zgodnie stwierdzili, że wniosek dr Edyty Kościańskiej o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego spełnia wymogi formalne, a ocena Jej osiągnięcia naukowego pozwala na uznanie, iż spełnia ono wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. Ponadto **dr hab. Mirosława Siatecka** podkreśliła, że jest „przekonana, że pani dr Edyta Kościańska osiągnęła wysoką dojrzałość naukową i posiada stosowne kwalifikacje do prowadzenia samodzielnej pracy naukowo-badawczej”.

Podsumowanie

Wszyscy członkowie Komisji zgodnie stwierdzają, że zarówno bardzo dobry poziom merytoryczny osiągnięcia naukowego pt.: „Biogeneza i funkcja mikroRNA w dziedzicznych chorobach neurologicznych”, jak i całkowity dorobek naukowy stanowiący istotny wkład w rozwój biologii oraz dorobek dydaktyczny, organizacyjny, popularyzatorski oraz w zakresie współpracy międzynarodowej dr Edyty Kościańskiej spełniają kryteria określone w art. 18a ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882 i 1311 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu MNiSW z dnia 1 września 2011 r. (Dz.U. Nr 196 z 2011 r., poz. 1165) i przekazują Wysokiej Radzie Wydziału Biologii UAM uchwałę popierającą wniosek o nadanie dr Edycie Kościańskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

prof. dr hab. Ewa Bartnik

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

dr hab. Mikołaj Olejniczak

Poznań, dnia 16 listopada 2017 r.